

Technická Universita v Liberci

Fakulta textilní

ADAMŮV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

30.10.1995

31.10.1995

Bakalářská práce

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146075292

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Katedra: textilního a oděvního návrhářství Školní rok: 1994/1995

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro Gabriela V Í T K O V Á
obor: 31 - 22 textilní a oděvní návrhářství

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 172/1990 Sb. o vysokých školách a ve smyslu studijních předpisů pro bakalářské studium určuje toto zadání bakalářské práce:

Název tématu: Vytvoření variabilních vest z umělého semiše v kombinaci s úpletovými základy pro firmu "MARKÝZ"
Zásady pro vypracování:

1. Navržení oděvu v kresbě.
2. Střihová dokumentace.
3. Zpracování oděvu ve firmě "MARKÝZ".

Technická Universita v Liberci

Fakulta textilní

obor 31-22

Textilní a oděvní návrhářství

Katedra designu

název práce: **Varlablní vesty z umělého semlíše v kombinaci
s žerzejovým základem (pro firmu Markýz Louny)**

Gabriela Vítková

Konzultant: ak.mal. Dana Kovaříková

Recenzent: ing. Vlastimil Mistrík

Počet stran textu: 13

Počet obrázku: 12

Počet příloh: 3

OBSAH:

1. Úvod	2
2. Módní trendy	4
3. Inspirace, návrhy, materiály	7
4. Popis modelů a práce	9
5. Závěr	12
6. Použitá literatura	13
7. Technické nákresy modelů.....	14
8. Střihy	20

1. ÚVOD

Pod jeden z významů slova **kultura** můžeme zařadit vše to, co je výsledkem činnosti člověka, co je produktem cílevědomé lidské činnosti.

Tento význam je nejširším a nejobecnějším vymezením kultury a zahrnuje do sebe veškeré materiální a nemateriální (duchovní) výtvořiny člověka, počínaje např. nejprostšími nástroji a konče de facto u jakékoli lidské myšlenky. Duchovní kulturou se rozumí "vyšší" výtvořiny člověka, jako věda, umění, náboženství, literatura, obyčeje, politické ideje, morálka apod. Vyšší proto, neboť výtvořiny vyžadují intelektuálního úsilí, vyjadřují snahu po vyšších cílech, nežli jen uspokojování biologických potřeb člověka. Duchovní kultura je produktem snah po ideálech krásna, dobra a pravdy, spravedlnosti. Materiální kultura, někdy ztotožňovaná s civilizací, je soubohem výtvořin, které slouží k uspokojování "materiálních" potřeb, pod tento pojem tedy zahrnujeme např. pracovní nástroje, předměty denního užívání, atd.

Proti tomuto členění lze namítnout, že pro každý předmět, ať už slouží k jakémukoli účelu, platí, že nejprve musel "existovat" v lidské představivosti než byl vytvořen, tj. musel být "ideou" v lidské mysli před tím, než byl zhmotněn a stal se finálním výtvořinem. Platí to pro každou sebeabstraktnější ideu, tedy i oděv, neboť musí získat hmotnou podobu, aby byla dostupná zkušenosti ostatních lidí.

Finální produkt lidské činnosti, jakým oděv bezesporu je, provází člověka již od té doby, co začal užívat nástroje k výrobě, potažmo ke své obživě.

Jedním z prvotních materiálů z něhož pravěký člověk vyráběl primitivní oděvy byly kůže, protože představovaly nejdostupnější a nejefektivnější atribut k ochraně těla např. před nepřízní počasí. Jak se lidská společnost postupem doby utvářela a diferencovala, člověk se naučil zpracovávat len a bavlnu. Jednalo se především o oblast starověkého Egypta, která patřila k nejrozvinutějším a nejvýznamějším oblastem z hlediska obchodu a mezinárodního styku. Zde bylo již možno vyrábět oděvy tak vysoké kvality, že byly až průsvitné.

Jak již bylo řečeno, s vývojem lidské společnosti a její struktury šel ruku v ruce i vývoj oděvů, v nichž člověk již opustil primární důvod výroby, to jest ochranu těla před nepříznivými vlivy vnějších podmínek, a které začaly sloužit i k ozdobě. Oděv se konstrukčně měnil, se vznikem značně odlišných společenských tříd začal být

MODNÍ TRENDY

rozdílný, pro urozenější a bohatší vrstvy byl zhotovován stále nákladnější, v rovině zdobení se meze invence nekladly, oděv byl barevný, pošíť někdy i s úpravou materiálu např. plisovaný.

S postupem doby se místa pro výrobu oděvů začaly měnit, z domácí formy výroby se přesouvá oděv do specializovaných prostorů, v kterých lze nalézt nástroje a stavy, stejně tak i osoby zabývající se pouze výrobou materiálů nebo oděvů. Tito lidé se z důvodů větší produktivity práce začínají sdružovat do větších oděvních celků, vznikají manufaktury, cechy.

Předchozí vývoj v oděvním průmyslu, nástup kapitalismu a neustále se rozvíjející hospodářství, znamenal vznik tzv. masové kultury, která představovala snadnou dostupnost co největšímu počtu lidí, a do níž se zařazuje i velmi rozšířená sériová oděvní výroba. Přesto, nebo právě proto, je nemožné říci, že modelová tvorba je na ústupu, protože s co největší dostupností se snižuje snaha po jedinečnosti a originalitě. Do této doby spadá vznik prvních velkých módních salónů a modelových domů, s čímž samozřejmě souvisí i vznik povolání módního stylisty (návrháře). V současnosti se vývoj ustálil víceméně na tomto bodě. Vedle stále vznikajících módních salónů, z nichž nejslavnější a nejvyhledávanější jsou ve Francii, stále existuje velké množství podniků a firem, které se zabývají sériovou výrobou, aby uspokojily potřeby nejširších vrstev obyvatelstva.

2. MÓDNÍ TRENDY

Každoročně se schází komise módních odborníků a tvůrců, kteří vyhlásují rok dopředu trendy na další sezóny jaro - léto, podzim - zima, protože móda jako taková je velmi dynamickým fenoménem. **Trendy se vyhlásují v barevnosti, materiálech, siluetách, liniích, doplňcích a stylingu.**

Módní linie a siluety se většinou nechávají inspirovat minulostí jelikož se oděv ve svém střihovém a konstrukčním řešení prakticky vyčerpal všechny možné způsoby. Samozřejmě, že to neznámá, že by návrháři kopírovali třeba 20.-tá léta, baroko nebo podobně, ale znamená to, že vycházejí z určitých prvků siluety typických pro tu kterou dobu. Inspirací je pro řadu návrhářů např. i každodenní život, obraz, hudba, příroda.

Na ukázkou uvádím módní trendy podzim - zima pro rok 1995 - 1996. Bylo vyhlášeno pět témat v tomto pořadí:

- 1. Něžnost** - má působit jako protipól dnešnímu světu plnému násilí, je určen pro ženu křehkou, ještě nerozhodnutou má-li být dítětem nebo již ženou. Barvy - bledé delikátní točící se kolem něžně růžové, nebesky modré a bledě zelené. Materiál - angora, mohér, materiály s dlouhým vlasem a kožešinovým efektem. Jsou to textilie velmi lehounké, které by měly hladit, působit nadýchaně, jsou v kombinaci se saténem, krepdešínem a krajkou. Silueta je jemná, saténové šaty sahají nad kolena a doplňují je lehké pletené kabátky. Vše kryje velké mohérové sako. Tkaniny s dlouhým vlasem jsou v kombinaci s lehkými materiály, sukně a šaty jsou z mohéru k tomu krátké vesty a saka zdobená na límci a manžetách kožešinou. Vše doplňují bledé punčochy, srolované podkolenky a střevíčky na vysokých podpatcích.
- 2. Dvojznačnost** - ženě která hledá svou identitu a její oděv je hrou s ženskými a mužskými prvky oblečení. Inspirací mají být velcí umělci konce minulého a začátku tohoto století. Prostředí literatury a malířství, kde existuje pouze neurčitá hranice mezi umělcem a jeho modelem, mezi spisovatelem a jeho hrdinou. Barevnost - hledá se v knihovnách, v regálech se starými knihami, kde převládají vybledlé červenkavé, fialkové, švestkověmodré odstíny provázané černou. Tkaniny - mají působit elegantním, ale zároveň střídavým dojmem. Přísné látky s typicky pánskými proužky

5. Alternativa - je to nahlédnutí k jiným kulturám, je to ovanutí těmito kulturami.

Čína a Japonsko jsou hlavními zdroji inspirace, z jejich příbytků si móda přivlastňuje lakovou červenou a oranžovou, z japonských obrázků naftově modrou a indigo, zažloutlou zelenou a fialkově hnědou z kimona. Paleta barev je bohatá a zářivé barvy se kombinují s tlumenými tóny. Tkaniny jsou vzácné a vzdušné - hedvábí, hedvábné satény, lesklé acetáty a viskózy, vše s potiskem motýlů. Silueta je pro nás tajuplná patří sem vatované pláště, oděvy s formami kimona, vrstvené okrouhlé tuniky s asymetrickým zapínáním, šaty na čínský způsob, přestřihnuté na bocích, vše zůstává v duchu těchto krajín. Tyto oděvy se však také kombinují s klasicky západním stylem, jako jsou vojenské kabáty, pánské kalhoty. Vzniká tak úplně jiná identita.

3. INSPIRACE, NÁVRHY, MATERIÁLY

Realizaci kolekce mi umožnila firma Markýz se sídlem v Lounech. Tato firma byla založena v roce 1991 a v současné době zaměstnává cca 20 osob. Ve svém výrobním programu se zaměřuje především na dámské pláště, nicméně je možné aby si zde zákazník vybral z pestré nabídky kompletů, šatů, pánských i dámských bund, kožených oděvů a různých doplňků. Převážná část výrobního procesu je tvořena konfekcí, při čemž v místě sídla této firmy se zhotovuje pouze několik kusů určitého oděvu, které slouží k reklamním účelům a dle výsledného ohlasu a poptávky je výroba zadána jiným šicím dílnám či firmám.

Cílem mé práce bylo vytvořit takový typ oděvu, který by s minimální změnou či beze změny byl vhodný jak k běžnému nošení, to znamená do zaměstnání, školy, atd. nebo ke zvláštním společenským příležitostem, jako např. do divadla, k obchodnímu jednání apod .. Tedy oděv, který by splňoval všechny tyto předpoklady: praktičnost, snadnou nositelnost, estetičnost a vkusnost, pohodlnost a cenovou dostupnost.

Tyto základní podmínky byly anticipujícím faktorem při zpracování návrhů. Za základ jsem zvolila jednoduchý střih **šatů** a **overallu**. Pod pojmem **šaty** se rozumí dámský rukávový oděv pokrývající trup a horní část dolních končetin. Šaty jsou základní dámský oděv. Mohou být jednodílové nebo vícedílové, skládající se ze sukně, živůtku s rukávy a s límcem, ale mohou být i bez rukávů a límce. Jsou převážně nepodšívkové, v různých tvarových modifikacích, jež podléhají módním směrům. Rozlišujeme empírové šaty, koktejlové, košilové, mateřské, princesové, společenské, svatební, taneční, večerní, vlečkové

Vysvětlení overallu: oděv skládající se z kabátové a kalhotové části, které jsou v pase spojené nebo střížené v celku. V předním díle bývá dlouhý rozparek sahající od průkrčníku až k pánevní části kalhot a opatřený nejčastěji zdrhovadlem, mnohdy je s kapucí.

Tyto oděvní atributy proto, že nepanuje u žen shoda v tom, zda kalhoty či šaty tzn. že některé preferují to, jiné ono.

Ve volbě materiálu byl na prvním místě žerzej poněvadž vyhovoval všem vstupním podmínkám, které jsem si stanovila na začátku práce, tzn. je praktický, příjemný, dobře nositelný, nevyžaduje nijak náročnou údržbu a úpravu, tudíž je velice oblíbený.

Hlavní důraz na mých modelech je kladen na vesty, které prošly svým specifickým historickým vývojem. Nejprve vesty byly typicky pánskou záležitostí, ovšem s postupem doby přestává tato skutečnost platit a vesty začínají být nošeny i ženami. Posléze jsou vesty upravovány a obměňovány a tak, dnes můžeme vidět vesty téměř ve všech podobách: krátké, dlouhé, prošíváné, nošené přes určitý základ, např. košili či halenu, nebo přímo na těle.

Má práce obsahuje čtyři modely vesty, které vycházejí z jednoho střihu, jenž je různě pozměňován a upravován. Tři z nich jsou krátké, doplněné prvky pro ně netradičními, modelový základ čtvrté vesty vychází z totožného střihu, ale není doplněn žádnými zvláštními prvky, změna je provedena přímo ve střihu vesty. Na vestičky jsem jako materiál zvolila **imitaci kůže**, a to hned z několika důvodů. Jako hlavní důvod je zřejmě to, že mnoho módních návrhářů v současném světě módy pod vlivem módních trendů upouští od používání pravých kožešin a kůží a dává přednost umělým kožešinám, imitacím a napodobeninám. Stejně tak je velké množství zákazníků, které odmítají tudíž nekupují výrobky zhotovené z pravé kůže, především z morálních důvodů. Druhým hlediskem podle kterého se může postupovat při výběru materiálu je hledisko ekonomické. Pravá kůže je totiž daleko nákladnější než tato imitace, jejíž cena se pohybuje mezi 190 - 220 Kč/140cm. Nehledě k tomu, že imitace může být kvalitní, velmi slušivá, příjemná na omak, lehká a více prodyšná než kůže. Složení mnou použité imitace je 45% Ba, 35% PC, 20% Vi.

Význam imitace kůže spočívá v tom, že je schopna plně nahradit pravou kůži jako takovou. Je esteticky velmi dobře vypadající a je možno ji použít na všechny části oděvu.

Ve firmě, o níž se zmiňuji výše používají tento materiál nejen na kabáty, ale i na doplňky ke kabátům nebo při kombinaci, při níž dochází ke spojení této imitace s mikrovlákněným materiálem.

Barevnost jsem zvolila v přírodních barvách, pro jejich klid a příjemný, neagresivní vzhled.

4. POPIS MODELŮ A PRÁCE

Model č.1

Základ: materiál - žerzej

barva - černá

- tubové, rukávové, nepodšíité šaty
- v předním díle všitý klín pro volnou chůzi
- průkrčník má tvar V a je tvarován tak, aby co nejvíce zahaloval dekolt

Vesta: materiál - imitace kůže

barva - oříškově hnědá

- podšívkovaná kromě bočního dílu, který je na rubové straně také z imitace
- vesta je v předním díle přestřižená, zapínání na tři knoflíky které jsou potažené
- délka dosahuje asi 10 cm pod prsa
- přední díl je sešíkmen ke středu do špiček, které se po zapnutí překryjí
- 2 cm pod ramenním švem jsou v přední i zadním dílu výpustkové dirky 6 cm široké
- vestu doplňují 2 pásy, podlepené a široké 6 cm a 2 pásy s trojúhelníkovými přezkami široké 3 cm
- pásy se svisle provléknou výpustkami ve vestě tak, aby byly viditelné pod vestou a na ramenou a jimi se protáhnou oba pásy, které se v pase zapnou

Model č.2

Základ - stejný jako model č.1

Vesta: materiál - imitace kůže

barva - černá

- vesta je podšívkovaná bez zapínání
- všechny díly jsou stejně dlouhé
- výpustky opět 2 cm pod ramenním švem

- délka vesty je 40 cm
- doplňuje jí šest pásků na každé straně tři, jež jsou různě dlouhé a v předním a zadním díle se proplétají
- jsou uchyceny v kousku materiálu, v předním díle s dírkami a v zadním s knoflíky, který se protáhne výpustkami tak, aby byl skryt ramenním švem a tam se zapne

Model č.3

Základ: stejný jako předchozí modely

Vesta: materiál - imitace kůže v kombinaci s mikrovláknovým materiálem
barva - medová

- vesta, bez doplňků je stříhově shodná s modelem č.2 až na další dvě výpustky, které jsou v předním dílu 5 cm nad spodním okrajem
- v předním dílu jsou našity 2 pruhy z mikrofáze protáhnuté výpustkami
- v zadním dílu vychází pruhy opět z výpustky, kříží se a rozšiřují, obtahují pas směrem dopředu a tam jsou provléknuté přeskou

Model č.4

Základ: materiál - žerzej

barva - černá

- nepodšíťý overal, dlouhé rukávy, rolák
- v zadním dílu zapínání na zdrhovadlo, délka 55 cm

Vesta: materiál - imitace kůže

barva - kaštanová v kombinaci s medovou

- podšívkovaná, překrývající boky, v předním dílu zapínání na tři potažené knoflíky
- ve švu mezi předním a předním bočním dílem je proveden detail - střídají se zde pruhy kaštanové a medové v šíři 4,5 cm mezi těmito švy

Podle mých návrhů a střihů modely zhotovila firma Markýz. Modely jsem navrhla na zakázku této firmy. Střihy jsem zhotovila sama, ve velikosti č.40. Správnost střihů jsem si nejprve ověřila tím, že jsem modely ušila ze zkušebního materiálu. Modely v předložené formě zhotovily švadleny firmy Markýz. Nejprve nastříhaly základy ze žerzeje a imitace. Oděvy ze žerzeje jsou obnitkovány, z imitace ne. Modely pak upravily do konečné formy na šicích strojích značky Minerva. Já jsem již pouze asistovala a pomáhala s drobnými úpravami jako podžehlováním, žehlením, přišíváním a potahováním knoflíků atd..

5. ZÁVĚR

Modely které jsem vytvořila nevycházejí z módních trendů, ale jsou originální a odlišné. Myslím, že svým provedením a stylem zaujmou všechny ženy, které nemají příliš v lásce konfekční, svým způsobem šedivou módu, které se rády odlišují i když na druhé straně nijak výrazně. Pro ženy které preferují oblečení jež je plné tvůrčí invence, nápaditosti, a je snadno obměnitelné, pro ženy které si cení svůj čas, ale zároveň i vzhled (např. z profesionálních důvodů) a nechtějí obětovat své drahocenné volné chvíle při složité úpravě oděvu či jeho kombinaci.

Móda jak jsem již uvedla se de facto konstrukčně téměř nevyvíjí, ačkoli stále ještě nebyly vyčerpány všechny možnosti při pojímání oděvů.

Změnu tvoří především druhy materiálů. Z toho vyplývá, že tíha módy tedy leží zvláště na textilních odbornících a proto se výzkum v této oblasti soustřeďuje na takové materiály, které by svými vlastnostmi dokázaly nahradit materiály přírodní ba dokonce tyto materiály předčily.

Tak vznikají na místo dřívějších těžkých materiálů, materiály rádoby stejné, ale lehké, u těch materiálů, kde by člověk nikdy nehledal elastičnost se elastičnost objevuje např. strečový mušelín, krajka i když ta je již známa déle.

Svou kolekci jsem pojala netradičním způsobem, při kterém je možné aby tyto modely byly nošeny zároveň jako denní oděv a zároveň i společenský oděv v čemž podle mého názoru, spočívá její největší přínos. Další přínos spatřuji ve výběru a použitém materiálu který je výše popsán.

Móda - přechodně převládající způsob odívání s určitými charakteristickými znaky a pravidly vyjadřujícími společenské prostředí, hospodářské a kulturní vlivy. Má krátkou dobu trvání, obvykle se mění podle cyklů ročního období. Móda se projevuje v barvě, struktuře, vzorech tkanin a pletenin a v tvarovém řešení oděvů .

6. POUŽITÁ LITERATURA

S.Teršl - Malá encyklopedie textilií a odívání

(přesná citace termínů - šaty a overal: str. 7, móda: str. 12)

Magazín časopisu Móda - Módní trendy

